Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки
Бібліотека

Христина Данилівна Алчевська
(1841–1920)

Рекомендаційний бібліографічний список літератури
до 175-річчя від дня народження

ЛУЦЬК – 2016

ХРИСТИНА ДАНИЛІВНА АЛЧЕВСЬКА
1841–1920

“Людина, яка в час масової безграмотності, працю задля просвіти народу зробила девізом свого життя і залишилася вірною тому девізові”.

(М. Сумцов)

Христина Данилівна Алчевська – прогресивний педагог-просвітитель, організатор і керівник першої в Україні безплатної жіночої недільної школи, одна з найяскравіших представниць української інтелігенції середини XIX – початку XX ст., діяльність якої мала вагоме значення для становлення та розвитку вітчизняної педагогічної науки та освіти.

Більше п'ятдесяти років свого життя Х. Алчевська присвятила справі народної освіти. Про неї та її творчість було відомо не лише в Росії, а й за її межами. За внесок у розвиток педагогічної науки вона обиралася віце-президентом Міжнародної ліги освіти, почесним членом багатьох освітніх товариств; її нагороджено золотими медалями Московського й Петербурзького комітетів грамотності.

Вся діяльність Христини Данилівни була прикладом служіння своєму народові, його мові. Незважаючи на заборону, вона відстоювала українську мову, народну пісню, пропагувала твори Т. Г. Шевченка. Зустрічалася й

листувалася з І. Франком, М. Павликом, Л. Толстим, Ф. Достоєвським, І. Тургенєвим, А. Чеховим, В. Короленком, Г. Успенським.

Життя і діяльність Х. Д. Алчевської – приклад самовідданої праці, вірного служіння справі народної освіти, її ім'я займає гідне місце в історії нашої країни.

Дослідити життєвий та творчий шлях відомого педагога допоможуть рекомендовані бібліографічні матеріали, джерелами добору яких стали фонди бібліотеки СНУ ім. Лесі Українки та електронні ресурси.

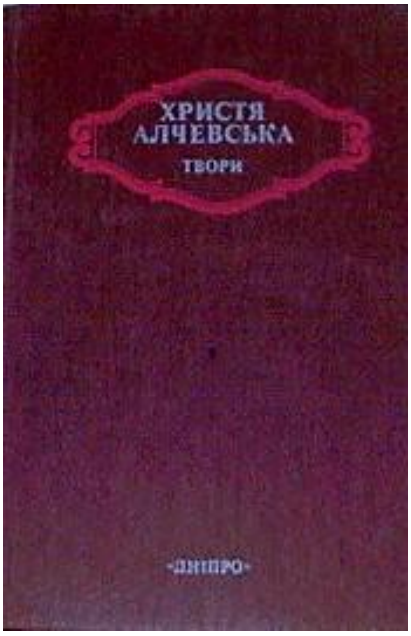

Рекомендовані джерела

1. Алчевська Х. Зустрічі: Достоєвський / Х. Алчевська // Хроніка-2000. – 1993. – № 6. – С. 124-138.

2. Алчевська Христина // Енциклопедія історії України : [в 5 т.] / Ін-т історії України НАН України ; голова редкол. В. А. Смолій. – Київ, 2005. – Т. 1. – С. 69.

63.3(4УКР)я2
Е 64

3. Бондар Л. С. Алчевська Христина Данилівна / Л. С. Бондар // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської. - Київ, 2005. – Кн. 1 : X–XIX століття. – С. 531–538.

74.03(4УКР)
У 45

4. Бондар Л. Христина Алчевська – організатор освітньої справи в Україні / Л. Бондар // Рідна шк. – 2002. – № 2. – С. 60–61.

5. Бондар Л. Народний геній / Л. Бондар // Пед. газ. – 2002. – Берез. (№ 3).

6. Бондар Л. Педагогічна діяльність Христини Алчевської в контексті руху за освіту дорослих [Електронний ресурс] / Л. Бондар // Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук України, Уман. держ. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. іст. пед. – Умань, 2006. - Вип. 2. - С. 65-72. -

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ipa_2006_2_10 (дата звернення: 24.02.16). – Назва з екрана.

7. Гомон М. Л. Листи Х. Д. Алчевської до Л. М. Толстого / М. Л. Гомон // Слово і час. – 1991. – № 4. – С. 63-66.

8. Іващенко В. Педагогічна діяльність Христини Алчевської та її роль у розвитку української освіти в документах із фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / В. Іващенко, Р. Палійчук // Вісн. Книжк. палати. – 2014. – № 7. – С. 40–43. –Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2014_7_12 (дата звернення:24.02.16). – Назва з екрана.

9. Киричок А. Христина Алчевська про проблеми формування професійної компетентності майбутнього педагога [Електронний ресурс] / А. Киричок // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2011. - № 4(2). - С. 239-245. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4(2)__37 (дата звернення: 24.02.16). – Назва з екрана.

10. Ковалець Л. Христина Данилівна Алчевська та її школа / Л. Ковалець // Початк. шк. – 2002. – № 3. – С. 72–73.

11. Козуля О. Віце-президент : [про Х. Алчевську] // Жінки в історії України / О. Козуля. - Київ, 1993. – С. 95–99.

63.3(4УКР)
К 59

12. Коляда Н. Христина Алчевська. На освітянській ниві / Н. Коляда // Українки в історії / за ред. В. Борисенко. – Київ, 2004. – С. 88-100.

63.3(4УКР)-8
У 45

13. Кушнарьов Є. П. Родина просвітників і гуманістів : [Родина Алчевських] // 100 кроків Харківською землею / Є. П. Кушнарьов. - Харків, 2004. – С. 211–215.

63.3(4УКР)
К 96

14. Маланій О. Шевченко та родина Алчевських [Електронний ресурс] / О. Маланій // Волинь філологічна: текст і контекст : зб. наук. пр. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ін-т філології та журналістики ; [редкол.: М. В. Моклиця та ін. ; упоряд. І. П. Левчук]. – Луцьк, 2014. - Вип. 18. - С. 127-138. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vftk_2014_18_15 (дата звернення:03.03.16). – Назва з екрана.

15. Массовер Г. Родина Алчевських на бібліотечній та видавничій ниві / Г. Массовер // Вісн. Книжк. палати. - 2012. - № 6. - С. 31-33.

16. Наша просвітителька // Дивосвіт. – 2003. – № 1. – С. 19-20.

17. Новальська Т. Українські просвітяни про вивчення “читача з народу” : [Творчі доробки Х. Алчевської, Б. Грінченка] / Т. Новальська // Бібл. вісн. – 2004. – № 3. – С. 34-38.

18. Оніщенко О. Педагогічна діяльність Христини Алчевської в контексті розвитку європейської освіти [Електронний ресурс] / О. Оніщенко // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. - Вип. 17. - С. 133-136. - Режим доступу:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukralm_2014_17_39 (дата звернення: 24.02.16). – Назва з екрана.

19. Орєхова Л. Своєрідність просвітницько-педагогічної діяльності Х. Д. Алчевської [Електронний ресурс] / Л. Орєхова // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2012. - № 5, ч. 2. - С. 236-244. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2012_5(2)__37 (дата звернення: 24.02.16). – Назва з екрана.

20. Слабошпицький М. Алчевські / М. Слабошпицький // Дивослово. – 2003. – № 3. – С. 7-11.

21. Шарненкова Т. Христина Алчевська та її внесок у розвиток освіти дорослих [Електронний ресурс] / Т. Шарненкова // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – Київ, 2013. - Вип. 6. - С. 277-283. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2013_6_38 (дата звернення: 24.02.16). – Назва з екрана.

Христина Данилівна Алчевська [Електронний ресурс] : рекомендац. бібліогр. список літ. до 175-річчя від дня народж. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Луцьк, 2016. – 21 назва.

Подано бібліографічну інформацію про життєвий і творчий шлях українського педагога Х. Д. Алчевську. Рекомендовано статті у неперіодичних, продовжуваних, та періодичних виданнях, електронні ресурси.
ББК 74я1